

9 - XII - 1941

Estimada Muri: Tinc dues cartes vostres per contestar. Una d'en Joan i una de teva. A en Joan li escriuré un d'aquests dies sense falta i li parlaré llargament dels seus poemes.

No sé si quan aquesta carta arribarà a Macoris, vosaltres ja en sereu fora —o si hi continuareu, havent perdut tota esperança—. Ja deuen haver rebut la carta on la Maria Planes us avisava de les gestions que havia fet perquè uns amics seus de Mèxic us demanessin. I si sabéssiu amb la il·lusió que heu fet! D'altra banda, una lletra d'en Joan per a la Mercè arribada abans d'ahir ens informa que teníeu bones impressions. ¿Se n'hauria anat tot a l'aigua amb l'entrada de la República Dominicana a la guerra contra el Japó? Et confesso, i no sense "agra vergonya" (Joan), que aquest matí, quan he sentit la no-

tícia per la ràdio, he pensat primerament en vosaltres i en el destorb que podria portar als vostres desitjos --que són els nostres, com diuen les persones educades--.

Vull esperar que tot Amèrica essent un bloc sentimentalment i políticament homogeni, l'extensió a aquestes ^{aquestes} aigües de la lluita per l'hegemonia del món no us privarà de sortir d'aquest ^{aquest} belle país para el turismo. És curiós que les vostres cartes duguin al sobre un estampillat així --i a dins hi hagi les vostres cartes.

Vaig estar molt content de rebre una llarga carta, tota teva i tota per a mi. Feia temps que no succeïa una cosa semblant! No tinc cap dubte sobre la teva capacitat de ser una àvia deliciosa. (Un parèntesi. Ahir portava el diari que havia mort madama No-bé-quin-nom-grec. Aquesta senyora era no menys que Jeanne; Jeanne Hugo. Per a ella i al seu germà va escriure el seu avi un llibre que es diu L'Art d'être grand-père, que et deus saber de memòria, i que jo només he vist per les cobertes. Jeanne s'havia casat tres vegades i divorciat dues. La primera, de Léon Daudet. La segona, de Charcot, l'explorador polar. Qui sap si també s'hauria divorciat del seu tercer marit, un oficial de l'exèrcit grec. Cal que nosaltres ensenyem als nostres néts a escollir amb més prudència els seus marits o mullers. Es tanca el parèntesi, que no sé per què he fet.)

Doncs, sí; tu seràs una àvia deliciosa, no ho dubto, encara que no t'hi sàpiga imaginar (deliciosa, sí; àvia, no). I després d'aquestes fotos que heu enviat, menys encara. Mai no havies estat tan jove i bonica com en aquestes fotos. Una vegada en Joan va fer un madrigal a les trenes de la Mercè. Si ara no en fa un a les teves, encara que siguis la seva dona,

començaré a creure que, realment, els blancs degeneren a les Antilles.

Però ¿vols dir que no discutirem mai, quan serem vells i viurem al nostre mas? Jo no sé gens de discutir, sempre trobo que l'altre té ~~una~~ tota la raó, i fins massa tard n'hi em vénen les objeccions. Però algun dia que em sento inusualment feliç i exaltat, em llenço contra el primer adversari que trobo, que sol ser la germana infermera, i em poso a discutir del que sigui. Sempre acabem igual. Que tractar amb mi és turment tan irresistible, que per això sol confiar arribar a santa. Jo també espero que hi arribi. És una monja d'una suavitat i d'una humanitat saborosíssima. És valenciana, i en Joan s'hi encantaria. Després et copiaré un retrat que li he fet. Quan ella serà santa pels meus mèrits, ¿no tindrà també jo alguna cosa de guanyat?

Amb la Mercè discutim de senyores. Tot i que davant de Déu i dels homes puc jurar solemnement que no pot invocar cap dret sobre el meu cor, la Mercè em fa escenes cada vegada que demostro la meua admiració per alguna altra senyora o senyoreta. Nuri, tinc por de no anar per bon camí, si he d'anar fent-me vell. Als vells diu que els agraden les noietes joves, i a mi cada dia m'agraden més les senyores que han passat als trenta-cinc.

D'acord amb el que dius d'en Moreno Jiménez. La seva persona deu ser, en efectes, molt simpàtica. Cal jutjar als seus versos en relació amb l'ambient on han nascut. ¿Som mai justos en les nostres opinions? Cada dia em penetra més profundament el corc de l'agnosticisme. Com més obro els ulls, menys coses certes i indiscutibles distingeixo. Què importa? Potser n'hi ha prou de creure en una —o dues— o tres, vaja!, mentre s'hi cregui amb tota l'ànima. Jo crec amb tota l'ànima que Déu sap al que

es fa, i això penso que en bastaria la major part dels dies, si no cregués també que la Mercè a l'últim en deixarà casar amb una viuda —i que tu i jo tindrem molt temps encara per discutir perquè ens reveurem molt abans de la vellesa.

Et copio un parell de poemes, i acabo aquesta carta descorrida i divagatòria. El meu humor et dirà tan bé com jo podria fer jo mateix, que em trobo més animat i optimista.

Recorda a en Joan, i per a tu el que vulguis de éste que lo es.

Màrius

Aquesta carta deurà passar el Cap d'Ary en alta mar. Bon 1942!